

**nationale
ombudsman**

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid
Mevrouw mr. A. Broekers-Knol
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Geachte mevrouw Broekers-Knol,

Bij brief van 11 september 2020 reageert u op mijn rapport 'Grenzen aan vreemdelingenbewaring' over het regime in vreemdelingenbewaring. In uw brief reageert u onder meer op mijn aanbevelingen in dat rapport. U benoemt ook een aantal zaken die raken aan het uitgangspunt dat ten grondslag ligt aan de vreemdelingenbewaring. Daarbij verwijst u onder meer naar het aanpassingswetsvoorstel dat verband houdt met het wetsvoorstel Wet terugkeer en vreemdelingenbewaring. Mijn inhoudelijke reactie op dat voorstel stuurde ik u op 17 augustus 2020.

Ik vind het belangrijk om mijn reactie te geven op uw brief van 11 september. Daarom stuur ik u deze brief. Om herhaling van de inhoud van mijn rapport en mijn reactie op het aanpassingsvoorstel te voorkomen beperk ik mijn reactie tot de hierna volgende punten.

Visie op vreemdelingenbewaring

Ten grondslag aan de vreemdelingbewaring ligt een bestuursrechtelijk kader dat slechts is bedoeld om vreemdelingen beschikbaar te houden voor uitzetting en niet voor de tenuitvoerlegging van een straf. Zoals blijkt uit mijn rapport en zoals ik tijdens ons gesprek deze zomer heb toegelicht, is het uitgangspunt van de Nationale ombudsman dan ook dat bewoners in vreemdelingenbewaring moeten worden opgevangen in een omgeving met zo min mogelijk beperkingen. De aanbevelingen in mijn rapport zijn gestoeld op dat uitgangspunt.

Uit uw reactie op mijn rapport en het gesprek dat we deze zomer hierover voerden blijkt dat sprake is van een fundamenteel verschil van inzicht over wat dit uitgangspunt betekent voor het regime in de vreemdelingenbewaring. Ook u ziet vreemdelingenbewaring als een bestuursrechtelijke maatregel maar u zet de bewaring in de praktijk ook in als middel om vreemdelingen te stimuleren mee te werken aan hun uitzetting. Ik ben van oordeel dat vreemdelingenbewaring uitsluitend mag dienen als een middel om mensen beschikbaar te houden voor uitzetting.

Ontwikkeling populatie detentiecentrum Rotterdam

In uw reactie op het rapport wijst u er herhaaldelijk op dat de samenstelling van de populatie in Detentiecentrum Rotterdam (DCR) ten negatieve is veranderd en stelt u dat u die ontwikkeling wilt keren. Daarmee lijkt een beeld te ontstaan dat deze ontwikkeling door mij niet onderkend is.

Ons rapport 'Grenzen aan vreemdelingenbewaring' is uitgebracht in februari 2020 en is met name gebaseerd op het onderzoek en de gesprekken die in het voorjaar en in de zomer van 2019 hebben plaatsgevonden. Er hadden zich in die periode al verschillende incidenten met een groep 'overlastgevers' voorgedaan. In het rapport is

Pagina 1

Datum

10 NOV 2020

Onderwerp

Reactie op uw beleidsreactie van
11 september 2020

Ons nummer

201909204

Nationale ombudsman
Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

aandacht besteed aan de aanwezigheid van deze groep vreemdelingen die moeilijk gedrag vertoont.

Pagina 2

Net als u vind ook ik de veiligheid binnen het DCR voor vreemdelingen en personeel van cruciaal belang. Juist daarom heb ik u in mijn rapport aanbevelingen gedaan die het leefklimaat binnen deze instelling sterk kunnen verbeteren.

Ons nummer

201909204

Reactie op de aanbevelingen

Het spijt mij te moeten constateren dat u niet bereid bent deze aanbevelingen over te nemen.

In uw reactie gaat u niet in op de onderbouwing van onze aanbevelingen. Zoals aangegeven is in het rapport uitvoerig uiteengezet hoe de voorgestelde aanpassingen ten goede komen aan een veilige en menswaardige leefomgeving voor de bewoners én daarmee ook aan de veiligheid van het personeel. Het baart mij zorgen dat u in de situatie in DCR geen aanleiding ziet om de voorgestelde wijzigingen door te voeren.

Wij verschillen van mening over de wijze waarop een veilige omgeving kan worden bereikt. Ongeacht dit verschil, dient naar mijn overtuiging de maatregel van langdurige isolatie voor mensen die een meerpersoonscel weigeren, niet meer te worden toegepast. Deze maatregel is schadelijk voor de ingeslotene en is niet met de nodige procedurele waarborgen, zoals medisch toezicht, omkleed.

Werkwijze

Ten slotte vraagt u in de brief of een volgend rapport in concept (eventueel zonder conclusies en aanbevelingen) gedeeld kan worden met het departement. Zoals aangegeven en reeds met u besproken zijn de bevindingen in ons rapport gebaseerd op de informatie die wij tijdens het onderzoek hebben verzameld en op de gesprekken die wij tijdens het onderzoek hebben gevoerd. Van alle gesprekken zijn uitgebreide verslagen gemaakt die ter goedkeuring aan de betrokkenen zijn voorgelegd. Ik zie dan ook geen aanleiding aan uw verzoek tegemoet te komen en in het vervolg een andere werkwijze toe te passen.

Ik blijf graag met u in gesprek over ons gemeenschappelijk belang inhoud te geven aan een behoorlijke vreemdelingenbewaring.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen